

Det stora arbetet ligger under golvet



Det låter kanske som en stor utmaning med ett nytt golv som byggs upp helt från grunden. Men mäter du noggrant och ser till att uppklossningen är stabil, får du **ett undergolv som säkerställer att det färdiga golvet är 100 procent rakt** och i precis den höjd som du vill ha.

När du ska lägga ett nytt golv är det viktigt att undergolvet är i bra skick, så att det har en lång livslängd och så att du blir nöjd med det.

Du ska säkerställa att det inte tränger upp fukt nedifrån som kan förstöra balkarna som golvet vilar på, och balkarna ska placeras på en stabil uppklossning så att

de inte rör sig och är helt vågräta över hela golvytan. På så sätt blir ditt färdiga golv helt rakt.

Undergolvet avslutas med spånskivor, och när de har limmats och skruvats fast på balkarna kan du lägga det slutliga golvet. Det finns många möjligheter i olika pris-klasser, t.ex. trägolv eller linoleummatta. □

Gör Det Själv



SVÅRIGHETSGRAD

Var ytterst noggrann med uppklossningen så att ditt nya golv har ett stabilt underlag.

LÄTT

SVÅRT



TIDSFÖRBRUKNING

Ca 2 dagar för ett undergolv på 10 kvm.



PRIS

Ca 450 kr per kvm.



MATERIAL

- Fuktspärr, 0,2 mm
- Folietejp
- Reglar, 45 x 70 mm, 3 m långa
- Uppklossningssystem (Harpun)
- Skruvar: 4,2 x 75, 5 x 80 och 5 x 90 mm
- Spånskivor för golv inkl. lim



SPECIALVERKTYG

- Isoleringskniv

Förberedelse av rummet

Innan du lägger golv, ska du bestämma i vilken riktning du vill att de underliggande balkarna ska ligga. Som utgångspunkt ska balkarna ligga på tvären i huset, så att den färdiga golvbeläggningen kommer att ligga i husets längdriktning.

Du ska även ha den färdiga golvhöjden klart för dig så att du kan hitta rätt typ av uppklossning. Se också till att betonggolvet är helt rent så att uppklossningen står stabilt, och så att en vass sten inte kan förstöra den.



1 Markera balkarnas placering på väggen.

Den första balken får sitta högst 5 cm från ändväggen. De övriga balkarna placeras med ett avstånd på 60 cm. Det är det maximalt tillåtna avståndet mellan balkarna.



2 Lägg fuktspärr på golvet. Två längder av plast skärs till så att de når 30 cm upp på väggen och överlappar varandra med 40 cm. Längderna av plast tejpas fast med folietejp vid överlappningen så att det blir tätt.



VIKTIGT!

Kontrollera att betonggolvet inte är fuktigt. Detta är en förutsättning för att undergolvet ska kunna byggas upp, som här, med en fuktspärr på betongen. Fuktspärren skyddar träkonstruktionen mot fukt som riskerar att tränga upp nedifrån, men också mot eventuell radonstrålning.

Du kan kontrollera om betonggolvet är för fuktigt genom att tejpa fast en kvadratmeter byggfolie som fuktspärr på golvet under ett dygn. Om det bildas kondens under plasten, är det för fuktigt för att lägga ett golv med endast en fuktspärr. Risken är att det bildas mögel under fuktspärren.

Uppklossning av balkar

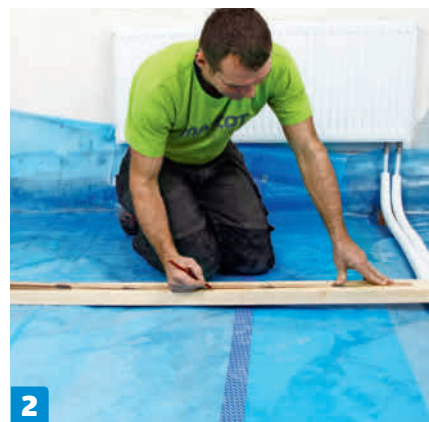
När du ska bygga ett undergolv med balkar som består av regler, är det viktigt att reglarna är så raka som möjligt. Men skulle det ändå finnas någon enstaka balk som är böjd, glöm då inte att vända den böjda sidan uppåt.

Det är ytterst viktigt att undergolvet byggs upp så att det är helt rakt. Här använder vi uppklossningssystemet Harpun med kilar i olika storlekar, för att det ska bli enkelt att finjustera balkarna och få rätt höjd.

Balkarna skruvas fast så att kilarna inte glider från varandra.



1
Kontrollera balkens form och vänd den rätt. Om den buktar ut en aning ska utbuktningen vändas uppåt. Sätt ett kryss på den sida som ska vändas uppåt så att du snabbt kan se hur den ska ligga.



2
Lägg balken på golvet markera var uppklossningen ska placeras, så att det finns plats för isolering under golvet. Uppklossningen placeras på ett avstånd på 56 cm, d.v.s. isoleringsskivans bredd.



3
Den första balken ska placeras 5 cm från ändväggen. Här sitter ett element med rör och därför passas balkarna in så att det finns plats för rören. En lask skruvas fast med 5 x 80 mm skruvar.



4
Alla balkar läggs ut löst och byggs upp med klossar i båda ändar. Börja i det ena hörnet där du bygger upp med klossar till önskad höjd. Överför höjden till övriga balkar. Kontrollera att de är vågräta.



5
Kontrollera att varje enskild balk är vågrät i längsgående riktning. Det gör du genom att mäta från båda ändar till mitten av balken. Kontrollera först att balkarna sitter där de ska sitta på väggen och arbeta dig in mot mitten. Lägga gärna en halvtimme extra på uppklossningen så att du är säker på att det är 100 procent vågrätt.

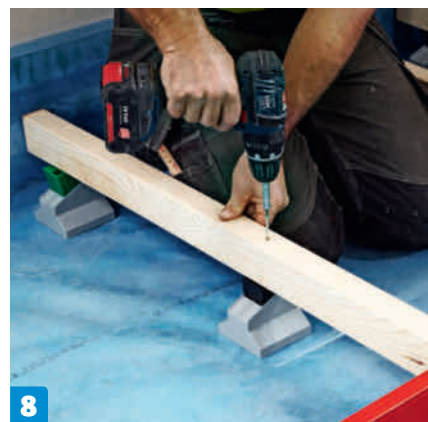
Om en balk är mycket böjd, kan du såga igenom den till hälften. Detta tar bort spänningen i träet, så att den kan skjutas ned på plats.



6
Finjustera balken så att den ligger exakt rätt. Se till att bottenkilen står plant och stabilt. Finjustera och kontrollera med vattenpasset så att placeringen är perfekt både i tvärgående och längsgående riktning.



7
Balken skruvas fast snett från sidan ned i kilarna när den ligger exakt på plats. Här används långa skruvar, 4,2 x 75 mm, så att kilar och balkar inte lossnar från varandra oavsett hur mycket man hoppar på golvet.



8
Balk och kil kan också fixeras uppifrån. Det kräver dock mycket långa skruvar för att komma ned genom både balk och kilar. Se upp så att skruvarna inte stöter emot fuktspärren.

KILAR MED FLEXIBILITET

Kilar med stor flexibilitet **gör det lättare att bygga upp balkarna med klossar.**

Det finns olika typer av uppklossningssystem för golv. De består alla av flera delar, normalt en stor grundkloss med mindre delar som används till att bygga uppklossningen, samt små kilar som används överst för finjustering av höjden.

Innan du lägger ett golv ska du ha klart för dig hur högt över grunden det färdiga golvet ska vara, så att du väljer rätt system. De flesta uppklossningssystem ett avstånd på 40–50 mm. Krävs större avstånd kan du välja systemet från Harpun som sätts samman av flera delar så att man kan få ett avstånd från 20 till 200 mm.



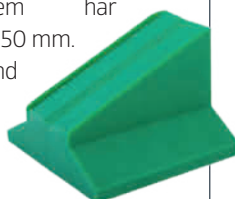
K0100



K70120



Harpun-kil har



K50100



9

Skruva fast mellanstyckena längs väggen.

Detta ska du göra på alla ställen där avståndet är över 30 cm. Skruva fast hyllorna med 5 x 90 mm-skruvar. Mellanstyckena gör att spånskivor eller golvbrädor som läggs ovanpå inte kommer att hänga ned mellan balkarna.

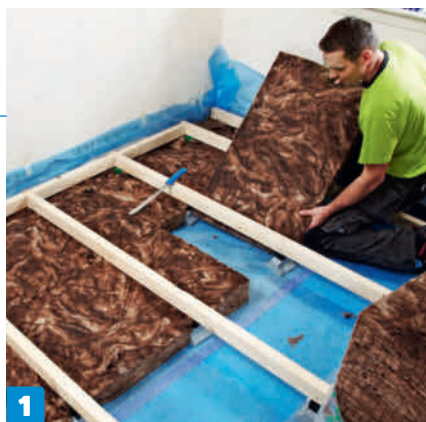
Mellanstyckena placeras 2–3 cm från väggen.

Samtliga uppklossningar fästs med långa skruvar genom alla kilar.

Isolering och spånskivor

När du har lagt isolering mellan balkarna, läggs spånskivor ovanpå. Det är viktigt att spånskivorna läggs med en förskjutning på minst 30 cm mellan skarvarna så att undergolvet blir så starkt som möjligt. Här har vi valt skivor som är 180 cm långa, eftersom de är lättare att hantera än de på 240 cm.

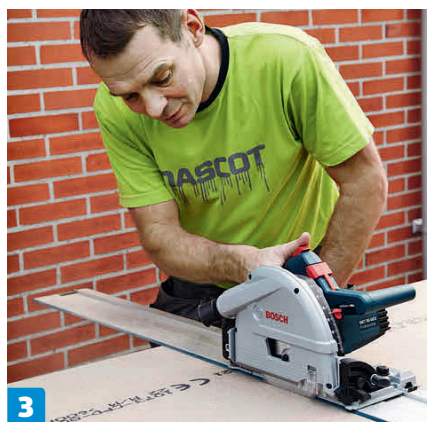
Spånskivorna fogas samman med lim i spanten och slås ihop ordentligt.



Skär till det första lagret av isolering och lägg det på plats under balkarna. Om du skär så att skarven ligger vid uppklossningarna, kommer isoleringen att ligga plant och utan glipor.



Lägg ett lager isolering mellan balkarna. Se till att skarvarna är förskjutna i förhållande till skarvarna i det understa lagret. Det ger den bästa isoleringen och medför även att golvet inte låter "ihålligt".



Spånskivorna skärs till med en såg som har en föringsskena. En sticksåg eller fogsvans kan också användas. Du ska beräkna så att det blir 6–8 mm mellanrum till väggen längs hela det färdiga undergolvet.



VERKTYG

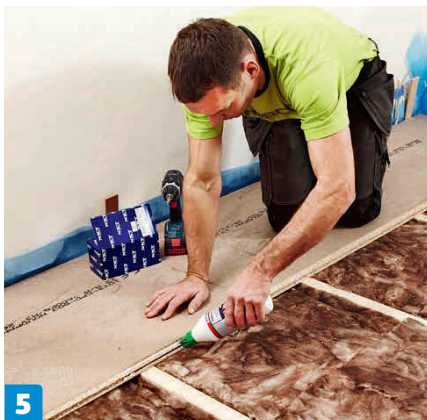
En isoleringskniv är genialisk när du ska skära till isolering. Den skär enkelt igenom isoleringen, även de tjockare bitarna, eftersom den har ett långt knivblad med stora tänder. Kniven kan köpas i välsorterade byggvaruhus. Du kan även använda en kökskniv med ett långt blad, men var beredd på att den därefter inte kan användas som kökskniv.



4

Den första raden av spånskivor skruvas fast i den ena änden av rummet. Först limmas skivorna samman i ändarna till en lång rad och placeras i tvärgående riktning mot balkarna med 6–8 mm mellanrum till väggen. Kontrollera med vattenpasset så att raden ligger helt rakt. Fäst skivorna med tre 5 x 60 mm-skrivar i varje balk samt i mellanstycket längs väggen.





5

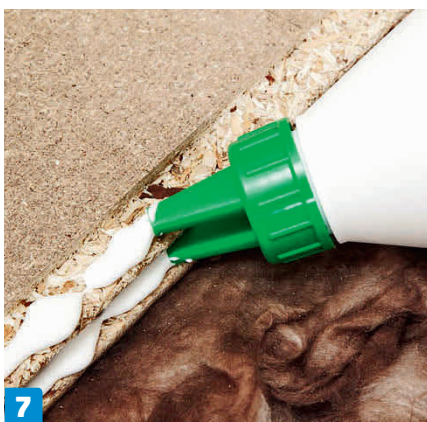
Stryk lim på kanten av spånskivorna när den första raden har fästs. Så är det klart för nästa rad. Skivorna är dubbelspontade och lim ska påföras på båda ytor.



6

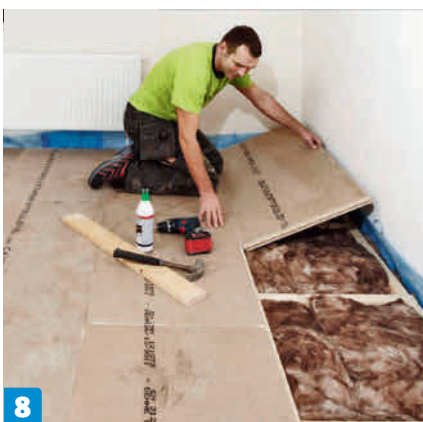
Börja den andra raden spånskivor med överskottet från den första raden. Du får en naturlig förskjutning på skivornas skarvar när du börjar en rad med överskottet från föregående rad. Det gör inget att skarven hamnar mitt emellan två balkar. Skivorna slås på plats med hammare och en bräda.

Se till att slå samman skivorna hela vägen längs kanten så att skivorna sitter helt tätt.



7

Det går åt mycket lim, men en smart limburk följer med skivorna. Den har ett tvådelat munstycke så att den kan limma den dubbla spanten på en gång.



8

Skivorna i den sista raden skärs till så att det blir ett mellanrum på 6–8 mm mellan skivor och vägg. Har du en cirkelsåg kan du skära till skivan med ett snitt på 15–20 grader. Då är det enklare att få ned på plats.



9

Såga till skivan vid elementrören så att det finns hål för dem. Såga med ett avstånd på 1 cm hela vägen runt rören. Skivan längst bak skärs av och limmas fast när skivan är på plats vid rören.

Skär du till den avskurna biten och den intilliggande skivan med ett 45-gradigt snitt så att biten vilar ovanpå skivan, räcker det att fästa den med lim.



10

Limma fast fuktsparren på väggen med ett folielim. Lägg en sträng på ca 6 mm längst ned vid skivans kant. Plasten trycks in ordentligt i den och skärs bort när limmet har härdat.



SUPERBALKAR SOM HÅLLER FORMEN

Det finns balkar som är helt raka, så kallade Kertobalkar, som du kan vara säker på håller formen. Balkarna är formstabila, eftersom materialet är limträ – som är uppbyggt av många små skikt. De finns i flera dimensioner, t.ex. 39 x 70 mm och 39 x 40 mm. De kostar i stort sett lika mycket som regler. Det är därför ett riktigt bra alternativ till traditionella regler. Du slipper dessutom vara uppmärksam på om träet är böjt så att det ska vändas uppåt.

Här har vi använt regler, men de formstabila Kertobalkarna är ett bra alternativ.